וסדר התקיעות הם תשר"ת, תקיעה ראשונה היא בחי' העלאה מלמטלמ"ע מן המיצר קראתי, פי' ע"י ההתבוננות שיתבונן כאו"א בנפשו שידע אינש בנפשי' מכל הדיבורים והמחשבות אשר לא לה' המה, וכ"ש אם נכשל באיזה מעשה בשוגג מכל אשר צוה ה' אשר לא תעשינה וכ"ש אם אשם בה ע"י העדר זהירותו, וכ"ש אם חטא במזיד, אשר אם יתבונן בזה היטיב יתמרמר לבו ויצעק אל ה' מעומקא דליבא, וזהו מן המיצר פי' מן צרת נפשו איך שנתרחק מאור פניו ית' כו'. שברים הוא בחי' יצחק שהוא בעבודה בחי' לב נשבר ונדכה וע"ז נמשך להיות שבר ל' תקוה. תרועה הוא בחי' יעקב היינו לעורר ר"ר על ריחוקו מה', ואיך שניצוץ האלקי אשר בקרבו ירד מאגרא רמה לבירא עמיקתא. ואז אח"כ הוא תקיעה אחרונה שהיא היא ההמשכה להיות ענני במרחב י"ה.

בס"ד.

כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו, וצ"ל מה שנא' סתם יכפר ולא נאמר מי הוא המכפר. אך הענין יובן בהקדם מה שבעבודת היום כתי' וכל אדם לא יהי' באהל מועד בבואו לכפר בקדש, וארז"ל בירושלמי וכל אדם אפי' אותם דכתי' בהם ודמות פניהם פני אדם לא יהי' באהל מועד בבואו לכפר בקדש, ובפסיקתא איתא הלשון המלאכי' בורחין ממנו בבואו לכפר בקדש. וצ"ל הלא פעם ארז"ל מט"ט קושר כתרי' לקונו מתפלותיהם של ישראל כי כדי שיוכל להיות נעשה מאותיות התפלה שהם אותיות גשמי' בחי' כתר בחי' יהי רצון שז"ע כתרים לקונו כו', זהו ע"י

שברים הוא בחי' .. לב נשבר ונדכה ועי"ז נמשך להיות שבר ל' תקוה: ראה גם אוה"ת דרושים לר"ה ע' א'שמג: שברים לשבור ולפרר כו' ועוד אפ"ל ע"ד כי יש שבר במצרים שברו על ה' אלקיו דפי' לשון שברון ולשון תקוה. ע"ש.

כי ביום הזה יכפר: המאמר מיוסד על ד"ה וכל אדם באוה"ת דרושים ליוהכ"פ ע' א'תקנה ואילך. ובארוכה בסה"מ מלוקט מכ"ק אדמו"ר שליט"א ח"ה ע' טו ואילך [ד"ה וכל אדם משנת תשכ"ג, מיוסד על מאמר האוה"ת שם].

חלק ממאמר זה הובא ונתבאר בד"ה כי ביום הזה יכפר בסה"מ תרצ"ט ע' 35 ואילך. וראה עוד לעניני המאמר: באוה"ת תצוה ע' א'תרטו ואילך וע' א'תרכז ואילך. שם (כרך ז) ע' ב'תשנד ואילך. ב'תשנז ואילך. ויקרא ע' רצד. שם (כרך ג) ע' תתכה-ז.

המאמר נמצא בגוכ"ק אדמו"ר מהר"ש בכת"י 1029 רלג, א ואילך [הכולל הנחות בגוכ"ק אדמו"ר מהר"ש ממאמרי הצ"צ משנת תרט"ז ותשרי תר"ז]. ונזכר בסה"מ תרכ"ט (הוצאת תשנ"ב) ע' שסא: וכמ"ש בד"ה כי ביום הזה יכפר כו' (ט"ז).

המלאכי' וכמ"ש בזהר דגפיף להון ומנשק להון עד שמזככי' אותם כמ"ש בת"א בד"ה מזוזה מימין שאותיות הדבור של המלאכי' הוא דק כערך המחשבה שלנו וגבוה מעל גבוה עד מלאך מט"ט כו', וא"כ מפני מה כאן אין המלאכי' יכולים להיות בבואו לכפר בקדש וכמאמר שהן בורחין כו'.

וגם צ"ל משארז"ל שאלו לחכמה חוטא מה עונשו אמרה חטאים תרדוף רעה שאלו לנבואה אמרה תמות שאלו לתורה אמרה יביא אשם ויתכפר לו שאלו להקב"ה אמר יעשה תשובה ויתכפר לו. שכל הגבוה יותר הקיל יותר בעונש ותיקון החוטא, וא"כ צ"ל למה החכמה הקילה יותר הגם שחכ' תתאה היא למטה מנבואה שהוא נר"ה י"ל שזהו ע"ד חכם עדיף מנביא, או י"ל שענין חטאים תרדוף רעה זהו חמור יותר מתמות וע"ד שארז"ל בחנני' מישאל ועזרי' אלמלא נגדוהו הרי היסורים קשים יותר ממיתה.

כמ"ש בת"א בד"ה מזוזה מימין: דף מג, א ואילך. וראה גם סידור עם דא"ח ערב, א ואילך. אוה"ת חנוכה (כרך ה) תתקמה, ב ואילך. תתקנו, א. ועוד. וראה גם לעיל ח"א ע' ו"ז ובהנסמן שם.

שאותיות הדבור של המלאכי' הוא דק כערך המחשבה שלנו: ראה גם לקרית ויקרא נג, רע"ב. סידור עם דא"ח רעו, א. ובכ"מ.

משארז"ל שאלו לחכמה: נת' גם באוה"ת מטות ע' אירסד ואילך וע' אשכה. אוה"ת דרושים ליוהכ"פ ע' אתקנז ואילך. יהל אור ע' צג ואילך. לעיל ח"א ע' קמט. סה"מ תרכ"ט [הוצאת תשנ"ב] ע' שנח ואילך [ובהנסמן בהמ"מ בתחילת המאמר שם]. תרל"ז ח"ב ע' שט"ו. תרל"ז [ד"ה טוב וישר ה']. תרס"ד ע' שנח. סה"מ מלוקט ח"ד ע' רמז. סה"מ תש"ג ע' 463 ואילך. ובהנסמן בפרטיות להלן בהע' הסמוכה.

שאלו לחכמה .. אמרה חטאים תרדוף רעה שאלו לנבואה אמרה תמות: בכת"י מעתיק מהמאמר כאן הי' כתוב: „שאלו לחכ' כו' אמרה תמות שאלו לנבואה אמרה חטאים תרדוף רעה". ובגוכי"ק הגיה ותיקן כבפנים.

הגירסא שבפנים [שאלו לחכ' ואמרה חטאים תרדוף רעה כו'] הובאה ג"כ באוה"ת מטות שם [ראה הע' הקודמת]. ולעיל ח"א ע' קמט [ובהנסמן שם]. וסה"מ תרל"ז ח"ב ע' שט. שמו. סה"מ תש"ג שם. ועוד.

והגירסא השני' [שאלו לחכ' ואמרה הנפש החוטאת היא תמות] הובאה: בלקרית דרושי ש"ש סז, ב. ובמאמרי אדה"ז: תקס"ב ח"ב ע' תקלא. תקס"ג ח"א ע' כ. תקס"ח ח"ב ע' תשיג. פרשיות ח"ב ע' תרסט. מאמרי אדהאמ"צ דברים ח"ד ע' א'שט. סה"מ מלוקט [מכ"ק אדמו"ר שליט"א] ח"ה ע' יז. וראה גם לקמן ד"ה אנכי אנכי [פיסקא: והנה מובן מכ"ז]: שעפ"י משפט התורה נפש החוטאת היא תמות.

ובסה"מ תרל"ז ח"ב ע' שצב מביא ב' הגירסאות: כדאיתא שאלו לחכ' ואמרה חטאים תרדוף רעה ופעמים איתא הנפש החוטאת תמות ופעמים מצינו פסוקים אלו גבי נבואה. ע"כ. ובלקו"ש ח"ד ס"ע 1358 [ובאגרות קודש מכ"ק אדמו"ר שליט"א ח"ה ע' ג] מציין המקור: לגירסא הא' ירושל' מכות פ"ב ה"ז וילקו"ש תהלים כ"ה רמז תש"ב, וגירסא הב' בס' ווי העמודים (לבן השל"ה) סכ"א. [ומוסיף שגירסא הב' הוא תמוה, משא"כ גירסא הא' שמובן יותר]. ע"כ. וע"ש בפרטיות. וכן בסה"מ מלוקט ח"ה ע' יז [ושם בהע' מציין שע"פ גירסא הב' מובן הסדר דד' התשובות שכ"א מקיל על קודמו. וראה מזה גם בסה"מ תרס"ד שם].

או י"ל שענין חטאים תרדוף רעה זהו חמור יותר מתמות: ראה סה"מ תרל"ז ח"ב שם ע' שי: נבואה כו' מקיל יותר שמיתה מכפרת. ומבואר יותר בסה"מ תש"ג שם: דחכמה אמרה חטאים תרדוף רעה והיינו שהחטאים שעשה רודפות אחריו ואינו יכול ליפטר מהם ע"ד מארז"ל מלפפתו אמנם נבואה אמרה הנפש החוטאת היא תמות דמיתה מכפרת דפי' מכפרת היא כפי' רבינו הזקן דכפרה הוא לשון קינוח שמקנח את החטא (עס ווישט אים אם) וע"ז נעשה מרוצה כמו קודם החטא.

והענין הוא דהנה ארז"ל במד"ר באיזה זכות הי' נכנס אהרן לקה"ק בזכות המילה שנא' זאת בריתי אשר תשמרו וכתי' בזאת יבא אהרן דע"י זאת של בחי' מילה נכנס אהרן לקה"ק, וגם ארז"ל ששמונה בגדים של כה"ג הם בזכות המילה שניתנה לשמיני, ובאמת הנה מצות מילה היא מצוה גבוה מאד כמ"ש מי יעלה לנו השמימה ר"ת מילה וס"ת הוי' שמצות מילה גבוה כ"כ עד שהיא ברי"ת ושם הוי' בס"ת, וגם ארז"ל גדולה מילה שנכרתו עלי' שלשה עשר בריתות משא"כ על כל התורה כולה אינו אלא שלשה בריתות. גם צ"ל משארז"ל מפני מה תיקנו ברכת רפאנו בשמונה מפני כי מילה צריכה רפואה ומילה ניתנה לשמונה, מהו ענין זל"ז.

הנה כתי' כי המצוה הזאת אשר אנכי מצוך, וצ"ל מ"ש כי המצוה ל' יחיד. והענין הוא דהנה פי' כי המצוה קאי על בחי' התשובה דלעיל מיני' כתי' כי תשוב אל ה' אלקיך ואח"כ וזאת המצוה משמע שמצוה זו קאי על בחי' התשובה, והנה מצות התשובה היא מבחי' אנכי וזהו אשר אנכי מצוך שמצוה זו היא מבחי' אנכי, משא"כ שאר כל המצות הם נק' מצות ה' תורת ה' כמ"ש תורת ה' תמימה וכתי' מצות ה' ברה כו'.

ולהבין ההפרש שבין מצות ה' לבחי' התשובה שהיא מבחי' אנכי צ"ל ענין ירידת הנשמה בגוף דלכאו' היא ירידה גדולה מאד שהרי שורש הנשמה היא מבחי' מח' כמשארז"ל ישראל עלו במח' שהוא גבוה מבחי' המלאכי' ששרשן הוא רק מבחי' דבור כמ"ש וברוח פיו כל צבאם וכתי' ועוף יעופף וארז"ל ועוף זה מיכאל יעופף הוא גבריאל משא"כ הנשמות הם מבחי' מחשבה ולמה היתה כזאת מלפניו ית' שתרד פלאים להתלבש בגוף ונה"ב, אלא עכצ"ל שיש איזה יתרון ע"י מה שירדה להתלבש בגוף ונה"ב וצ"ל מהו העלי'.

ב) **אך** הענין הוא דאף ששורש הנשמות שהם מבחי' מחשבה הוא גבוה מאד שגבוה יותר מבחי' שורש המלאכי', אמנם הנה אף בחי' מחשבה היא בחי' לבוש וכמו המחשבה שבנפש האדם שאנו רואים שביכולת האדם לפושטה וללובשה שכלבוש תחליפם, כך הוא בענין שורש הנשמות שהוא מבחי' מח' שהיא רק בחי' לבוש, וכמאמר אלי' לבושין תקינת לון דמינייהו פרחין

וגם ארז"ל גדולה מילה: ראה בארוכה סה"מ תרכ"ז (הוצאת תשמ"ט) ע' כג ואילך. לעיל ד"ה לא תירא לביתה משלג. וש"נ.

הנה כתיב כי המצוה הזאת: בהבא להלן (עד רפ"ג פיסקא: והענין הוא דהנה כתיב) מיוסד על לקו"ת נצבים מה, ב ואילך [הובא בד"ה וכל אדם להצ"צ שם].

ולהבין ההפרש .. ענין ירידת הנשמה בגוף: הבא להלן בפיסקא זו ושלאחרי' מיוסד על ד"ה זכור בתו"א יתרו עא, א [הובא בד"ה וכל אדם להצ"צ שם]. וראה גם לקו"ת בלק סז, א ואילך.

נשמתין, אבל ע"י ירידתה בגוף ונה"ב הנה היא באה לאשתאבא בגופא דמלכא והוא ע"י המצות כי המצות הם מצות ה' פי' כי רמ"ח פקודין הם רמ"ח אברי' דמלכא, וע"י קיום המצוה מתעלה הנפש לאשתאבא בגופא דמלכא פי' מלכא הוא ז"א וע"י המצות שהם רמ"ח אברין דז"א מתעלה כו' כמו ע"י מצות גמ"ח מתעלה לבחי' חסד דז"א וע"י איזהו גבור הכובש את יצרו מתעלה לבחי' גבורה דז"א וע"י תלמוד תורה מתעלה לבחי' תפארת דז"א. וזהו כל הנק' בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו, בראתיו הוא בחי' עולם הבריאה בחי' בריאה יש מאין ומשם הוא בחי' הנשמה וכמ"ש יוצר אור ובורא חשך שעולם הבריאה נק' בשם חשך שהוא בחי' מח' שהמח' היא בהעלם כו', והעלי' הוא בבחי' כל הנק' בשמי שהוא עולם האצי' שהיא עלי' גבוה מאד, וע' בד"ה אד' שפתי תפתח (תריזי"ן) בענין ההפרש שבין לבושין מחדו"מ ובין הגוף שהוא ג"כ לבוש להנפש אך עכ"ז הוא מתאחד עם הנפש שזהו ההפרש שבין אצי' לג' עולמות בי"ע, והעלי' שע"י המצות הוא לאשתאבא בגופא דמלכא היינו גם בבחי' האור שמאיר בכלים דז"א שנק' גופין כו'.

והנה אף שהעלי' ע"י מצות ה' היא מדרגה גבוה מאד שהיא עלי' לאשתאבא בגופא הוא בחי' שם הוי', אך הנה כתי' אני ה' הוא שמי שגם שם הוי' הוא בחי' שם, ולכן כדי שיהי' מאתו ית' בחי' שם הוי' זהו ע"י יו"ד צמצום, וזהו כמ"ש אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מאמ"צ פי' כדי שיהי' מבחי' אנכי בחי' שם הוי' זהו ע"י צמצום יו"ד צמצום כו' אלקיך שהוא ע"י אלקות שלך כי האדם הוא ממשיך בחי' שם הוי' וגם פי' אלקיך שהוא הנותן כח להאדם לצאת מאמ"צ הם העולמות המגבילי' ומסתירים על אור ה' וקדושתו, וזהו שע"י מצות ה' בא לאשתאבא בגופא דמלכא.

וזהו תמים תהי' עם ה' אלקיך פי' תמים ל' התחברות שהוא בחי' לאשתאבא בגופא דמלכא, והיינו כי אם פגם באיזה מצוה הוא בחי' מום והנה כתי' שחת לו לא בניו מומם והיינו כי למעלה אינו מגיע הפגם כ"א בניו מומם כו' ובספרי איתא מום בגימ' אלקים והיינו שהפגם מגיע בשם אלקי' כי ע"י המצוה הי' נעשה יחוד ה' ואלקי' כנ"ל שע"י המצות הוא בחי' לאשתאבא בגופא דמלכא. וע"ז נעשה יחוד ה' ואלקי' שהוא בחי' המשכת שם הוי' בשם אלקים

ע"י ירידתה בגוף .. היא באה לאשתאבא בגופא דמלכא: בכ"ז ראה גם לעיל ח"א ע' נב.

וע' בד"ה אד' שפתי תפתח (תריזי"ן): נדפס בסה"מ תרכ"ו (הוצאת תשמ"ט) ע' תיט ואילך [וראה בהנסמן ע"ז שם בתחלת הספר]. ובסה"מ תרכ"ז ע' תלז ואילך.

לאשתאבא בגופא דמלכא .. גם בבחי' האור: ראה סה"מ תרע"ח ע' שח. לעיל ח"א ע' רמז ובשוה"ג שם.

והנה כתי' שחת לו לא בניו מומם .. מום בגימ' אלקים: ראה בארוכה בכ"ז אוה"ת חנוכה שטז, ב. אמור ע' קנה. שה"ש (כרך א) ע' תכ. לעיל ח"א ע' כז (בשוה"ג).

וע"י העדר עשיית המצוה ע"ז פוגם בשם אלקים שאינו נעשה יחוד ה' ואלקי' (אבל בשם הוי' אינו מגיע הפגם כ"כ וזהו שחת לא לו). ובזה יובן שארז"ל כהנים ששמשו בבית חוניו הרי הם כבעלי מומין והיינו מפני כי חוניו בנה בהמ"ק לשם שמים רק שלא הי' בירושלים והנה ירושלי' הוא עיר אלקינו בחי' שם אלקי' וגדול ה' בעיר אלקינו שע"י הקרבנות נעשה יחוד הוי' ואלקי' אבל כשעשה בהמ"ק חוץ לירושלים פגם בשם אלקי' שלא נמשך יחוד ה' ואלקי', לכן הכהנים הם כבעלי מומין. וגם פי' תמים הוא שיהי' תוכו כברו, וגם פי' תמים הוא מל' תמימות והיינו שיהי' תוכו כברו דהיינו שלא יעשה המצוה בדרך מצות אנשים מלומדה כ"א שיעשה המצוה ביגיעה ועמל ויהי' התוכו כברו וזהו תמים תהי' וע"ז עושה למעלה ג"כ תוכו כברו פי' שיהי' יחוד ה' ואלקי' כי אלקי' הוא בחי' ברו כו' וכדי שיהי' תוכו כברו דהיינו שיאיר בחי' שם הוי' בשם אלקים זהו ע"י שהאדם עושה עצמו תוכו כברו וזהו תמים תהי' עם ה' אלקיך כו'.

ג) **והנה** כ"ז הוא כאשר האדם מקיים תומ"צ כדבעי, אבל אם פגם באיזה מצוה הן במ"ע או במל"ת כי ידע אינש בנפשו הפגם שעשה אז אינו מועיל לו בחי' מצות ה' כ"א בחי' תשובה, וגדולה תשובה שמביאה רפואה לעולם, כי כמו למשל כאשר יכאב איזה אבר באדם הנה לא ירפא הכאב מן האבר ההוא ע"י אכילה ושתי' כ"א כאשר יעשה איזה תרופה ורפואה דוקא אשר ע"י תוקף הסמים מתרפא הכאב ונמשך חיות חדש מן הנפש לאבר ההוא, וככה בענין מצות ה' שכאשר פגם האדם באיזה מצוה צריך לעשות רפואה לזה והוא ענין התשובה שע"י התשובה נמשך חיות חדש.

והענין הוא דהנה כתי' מי ירפא לך ופי' מי ירפא לך שבחי' מי הוא ירפא לך וכמו מ"ש מי יתן טהור מטמא שע"י בחי' מי נעשה מטמא טהור וכמו מ"ש אד' מי יעמוד. וביאור הענין דהנה כתי' מי ברא אלה ויש בזה ב' פירושים הא' שבחי' מי ברא אלה פי' אלה הוא ו"ק דז"א ובריאת בחי' ז"א הוא מבחי' מי בחי' בינה אשר התגלות עתיק בבינה, דבחי' ז"א נק' בחי' בריאה יש מאין נגד בחי' הבינה אשר בה התגלות ע"ק כו', וכמו שמצינו שגם בחי' החכ' נק' בריאה יש מאין וכמ"ש והחכ' מאין תמצא שהוא הוא בחי' בריאה יש מאין וכמ"ש בלק"ת בד"ה תקעו השני, ובד"ה את שבתותי תשמורו בענין בורא קדושים. והב' הוא מי ברא אלה ברא הוא ל' בריאות כמו שבע שיבלים הבריאות שהוא ל' חוזק (בל"א גיזונטקייט). והענין הוא דהנה כתי' אלה תולדות

וגדולה תשובה שמביאה רפואה לעולם .. ע"י תוקף הסמים מתרפא: ראה בארוכה לקמן ד"ה בורא ניב. ושי"נ.

וכמ"ש בלק"ת בד"ה תקעו השני: דרושים לר"ה נה, א.

ובד"ה את שבתותי תשמורו בענין בורא קדושים: לקו"ת בהר מא, ד.

השמים והארץ בהבראם כיום הבראם שהם חזקים כעת כיום הבראם, והענין הוא דהנה אדם הראשון נברא באופן שיהי' חי וקיים לעולם וזהו תולדות מלא רק שע"י חטא עה"ד טו"ר נקנסה מיתה עליו אבל בתחלה נברא באופן שיהי' חי וקיים לעולם ומסתמא הי' נברא בחוזק יותר מכמו לאחר חטא עה"ד, וכמו השמים שכעת הוא יותר מן ה' אלפים ת"ר שנה מיום הבראם האם נאמר שנחלשו מעת הבראם כ"א הם חזקים כעת כיום הבראם, והכח ע"ז הוא מבחי' מי שזהו פי' מי ברא אלה שבחי' מי הוא הנותן כח לבחי' אלה תולדות השמים והארץ שיהיו חזקים כעת כיום הבראם, ומאחר שיש הכח הזה מבחי' מי זהו ג"כ פי' מי ירפא לך שכאשר נפגם איזה אבר ע"י איזה פגם שפגם האדם הנה מי ירפא לך שיש כח בבחי' מי לרפא האבר ההוא, וזהו בחי' התשובה כי התשובה היא המצוה אשר אנכי מצוך שהיא מגעת לבחי' אנכי מי שאנכי והוא בחי' מקור שם הוי' כנ"ל לכן אף אם פגם האדם בשם הוי' הנה ע"י התשובה ממשיך שם הוי' מחדש מבחי' אנכי מי שאנכי.

וזהו שאמר הקב"ה יעשה תשובה ויתכפר לו כי שאלו לחכ' פי' חכ' תתאה דמל' אמרה חטאים תרדוף רעה מפני כי במל' יש בחי' דין, שאלו לנבואה אמרה תמות שהוא ג"כ דין אבל אינה כמו חכ' תתאה וכמובן ממארז"ל דחנני' מישאל ועזרי' הנ"ל והיינו כי נבואה הוא נו"ה שהם למעלה מן המל', שאלו לתורה היינו בחי' ת"ת אמרה יביא אשם כו', אך הנה הקרבן אינו מכפר כ"א על שגגות אבל על זדונות לא נמצא תיקון בתורה כו', שאלו להקב"ה אמר

שאלו לתורה .. אמרה יביא אשם .. אינו מכפר כ"א על שגגות .. שאלו להקב"ה: ראה סה"מ תרל"ו ח"ב שם ע' שט, וז"ל שם: שאלו להקב"ה יעשה תשובה וצ"ל מהו מוסיף על התורה שאמרה ג"כ יביא אשם שהוא ג"כ על המזיד כמ"ש בזית רענן על הילקוט מהמג"א וז"ל הא דלא קאמר חטאת משום דרוב חטאות אינו בא אלא על השוגג אבל רוב אשמות בא על מזיד כגון אשם נזיר אשם שפחה חרופה אשם גזילות כדאיתא פ"ב דכריתות עכ"ל וזה ידוע שהקרבן מכפר עם התשובה דוקא כו' וא"כ מה מוסיף להקל כו' (וע' בד"ה וכל אדם בס' תרטו"ב [הוא ד"ה וכל אדם להצ"צ הנ"ל] סע' ד' שהקרבן אינו מכפר אלא על שוגג ושע"י תשובה נעשה ממזיד שוגג ואז מכפר הקרבן, וצ"ע) אך הענין כו' דשאלו להקב"ה א' יעשה תשובה צ"ל שגם בזמן שאין בהמק"ד קיים מ"מ אין לך דבר שעומד בפני התשובה. ע"כ. וראה בכ"ז המשך תער"ב ח"ג ע' א'רנג. וראה באו"א בלקו"ש ח"ד ע' 1152 הע' 12 וז"ל: החילוק שבין מענה התורה למענה הקב"ה דאף שגם מענה התורה יביא אשם הו"ע התשובה דאז דוקא מכפר הקרבן מ"מ ע"י התשובה דבחי' זו נעשים הזדונות רק כשגגות (ואז דוקא מהני הקרבן שע"י הקרבן מתכפר שוגג זה (ראה ד"ה וכל אדם להצ"צ ספ"ד)). אבל אינו מתכפר לגמרי כי התשובה שע"י התורה שייכת לבחי' הרצון דתורה אלא שהיא בעומק הרצון בבעל הרצון דלהיות שהתורה היא בקו האמצעי מתגלה על ידה בחי' שלמעלה מהשתל' אבל מ"מ השייך להשתל' ולכן יש בה מדידה כו', משא"כ התשובה דמענה הקב"ה שלמעלה מהתורה היא מבחי' תענוג עצמי שלמעלה מהרצון לגמרי, ולכן אין בה שום מדידות ומכפרת גם על הזדונות ועד שזדונות נעשים כזכיות. ע"כ. וראה עד"ז לקו"ש חי"ג ע' 76 ואילך.

הקרבן אינו מכפר כ"א על שגגות אבל על זדונות לא נמצא תיקון בתורה: ראה ע"ז בארוכה לעיל ח"א ע' קמט [ובשוה"ג שם]. ע' קצג [ובשוה"ג שם]. וראה גם שם ע' קפא.

יעשה תשובה ויתכפר לו ההי"ד טוב וישר ה' על כן יורה חטאים בדרך. והענין הוא דהנה איתא בס"י שיש עומק טוב והיינו שע"י התשובה מגיע לבחי' עומק טוב, דהנה ארז"ל בסנהדרין ר"א רמי כתי' טוב ה' לכל וכתי' טוב ה' לקויו כשהוא משקה משקה כל השדה כשהוא עודר אינו עודר אלא הטובים, והיינו שבחי' חיצוניות ההשפעה משפיע לכל שזהו מ"ש ואתה מחי' את כולם, אבל כשהוא עודר בחי' השפעת פנימיות אבא אינו נשפע כ"א לנש"י דוקא, וזהו טוב ה' לקויו דוקא, והנה בחי' חיצוניות ההשפעה אף שהוא בחי' חיצוניות עכ"ז הוא בחי' חיצוניות ממקום גבוה מאד, והוא מבחי' חיצוניות א"ק לכן נשפע להם רוב טובה כו', והנה ע"י התשובה מגיע לבחי' עומק טוב והיינו כי לפי שע"י התשובה מגיע לבחי' בינה ובבינה הוא התגלות עתיקא, וזהו פי' עומק טוב היינו שיומשך בחי' העומק שבבחי' טוב ה' לכל ג"כ שהוא בחי' פנימיות א"ק, וזהו אם לעוברי רצונו כך לעושי רצונו עאכו"כ היינו שלעושי רצונו יומשך מבחי' הפנימיות ממקום שלעוברי רצונו נמשך בחי' החיצוניות ואם מבחי' החיצוניות נמשך כ"כ רוב טובה מכ"ש מבחי' הפנימיות וזהו ע"י התשובה בחי' עומק טוב.

וזהו ג"כ מה שמילה הוא בר"ת מי יעלה לנו השמימה ושם הוי' הוא בס"ת כי מילה הוא בחי' תשובה שהוא בחי' ומלתם את ערלת לבבכם וע"י בחי' תשובה מגיע לבחי' אנכי מקור שם הוי' לכן שם הוי' הוא בס"ת כי בחי' מילה מגיע לבחי' אנכי שלמעלה מבחי' שם הוי' כו'. והנה בתשובה יש ב' בחי' תשובה עילאה ותשובה תתאה, וכמו"כ הוא בבחי' מילה כי בחי' ומלתם את ערלת לבבכם הוא בחי' תשובה תתאה בחי' סור מרע, ובחי' תשובה עילאה הוא בחי' ומל ה' אלקיך את לבבך כו' בחי' בכל מאדך כו'.

לא נפלאת היא ממך ולא רחוקה היא, שאע"פ שהיא בחי' גבוה מאד אעפ"כ ממך היא לא נפלאת. לא בשמים היא לאמר מי יעלה לנו כו' ולא מעבר לים היא לאמר מי יעבר לנו, קאי על התורה שאינה בשמים כ"א ניתנה משמים לארץ, וזהו שאמר ר' יהושע לר"א אין משגיחין בב"ק לא בשמים היא, ולא מעבר לים למעלה מבחי' חכ' כ"א רק כד מים החכ' נשתלשל למטה בארץ. וגם קאי על בחי' התשובה שלא בשמים היא אין הפי' שאין בחי'

והענין הוא .. שיש עומק טוב: ראה בארוכה אוה"ת האזינו ע' א'תרפו.

וזהו ג"כ מה שמילה .. מי יעלה לנו השמימה: בהבא להלן עד סוף הפיסקא ראה תר"א ס"פ לך יג, ב ואילך [הובא בד"ה וכל אדם להצ"צ הנ"ל]. ובארוכה לע"ל ד"ה לא תירא לביתה משלג [ובהנסמן שם בתחילת המאמר].

לא נפלאת היא ממך .. שאע"פ שהיא בחי' גבוה: בכ"ז ראה לקו"ת נצבים שם מה, ד.

וזהו שאמר ר' יהושע לר"א אין משגיחין בב"ק: נת' בארוכה בס' מאמרי אדה"ז תקס"ג ח"א ע' יח ואילך. וע' כ ואילך [והוא ביאור לתר"א לך שם].

התשובה בשמים כ״א שהתשובה מגיע לבחי׳ השמימה (בחי׳ כתר) אך אינו באופן שנצרך לעלות לבחי׳ השמימה ולקחת אותה כ״א האדם למטה יכול לבוא לבחי׳ זו, וזהו פי׳ הפסוק לא בשמים היא באופן שנצרך לעלות ולקחת אותה כ״א שכל אדם למטה יכול לבוא לבחי׳ זו כי האדם יש בו עשר בחי׳ ושורשן הם מעשר פרצופין ויש בו גם מבחי׳ פרצופי ע״י וא״א לכן בכח האדם למטה להגיע לבחי׳ זו כו׳.

ד) **ומעתה** יובן מה שע״י זכות המילה הי׳ נכנס הכה״ג לקדה״ק, דהנה כתי׳ והבדילה הפרוכת לכם בין הקדש ובין קוה״ק שיש בחי׳ פרסא המפסיק בין קדש ובין קדש הקדשים, והוא ע״ד מ״ש יהי רקיע ויהי מבדיל בין מים למים ואיתא בספרא דצניעותא פ״ה שהוא הפרסא שבין עתיקא לז״א וזהו מבטן מי יצא הקרח, והנה כתי׳ אח״כ ויעש אלקים את הרקיע ויבדל שנא׳ עוד הבדלה והיינו שהבדלה זו היא בין אצי׳ לבי״ע, והנה מבחי׳ הבדלה זו הוא מקור לכל ההבדלות עד שבחי׳ ערלה החופה על הברית היא פרסא עבה וגסה והיא בחי׳ גקה״ט, והנה ע״י העברת הערלה למטה ע״ז נעשה למעלה העברת הפרסא שבין עתיקא לז״א כי פתחו לי כחודה של מחט ואני אפתח לך כפתחו של אולם שע״י העברת פרסא גסה שעושין למטה ע״ז נעשה למעלה העברת פרסא דקה, וזהו שנכנס הכה״ג לקה״ק בזכות המילה.

ועדיין צ״ל בענין התשובה שע״י התשובה מתמלא הפגמי׳ הלא ענין התשובה שמוחלין לו עוונותיו והתינח אם פגם במצות ל״ת, אבל אם פגם במ״ע שלא המשיך האור שהי׳ נמשך ע״י עשיית המצוה והנה מבחי׳ המצות נעשי׳ לבושי׳ לנפש וכאשר חסר יומא חדא חסר לבושא חדא וע״י מה נמשך בחי׳ הלבושים להנפש שהי׳ נעשי׳ ע״י עשיית המצות. אך הענין יובן בהקדם ענין לבושי הכה״ג שהיו שמונה לבושי׳, כי הנה כתי׳ חצבה עמודיה שבעה שקאי על התורה שהיא בחי׳ שבעה בחי׳ תושב״כ וששה סדרי משנה וז״ע ז׳ קני המנורה קנה האמצעי הוא בחי׳ תושב״כ וששה קנים הוא בחי׳ ששה סדרי משנה כו׳, אבל בחי׳ לבושי הכה״ג הם שמונה והוא למעלה מבחי׳ שבעה כי שבעה הוא בחי׳ ז׳ מדות אבל שמונה הוא בחי׳ בינה אשר התגלות עתיק הוא בבינה, והוא בחי׳ שבת שבתון כי ז׳ הוא בחי׳ שבת ושמונה הוא בחי׳ שבת שבתון, והנה באיזה זכות זכה הכה״ג לשמונה בגדי׳ בזכות מילה שניתנה לשמונה והיינו שע״י התשו׳ מגיע לבחי׳ בינה אשר שם התגלות עתיק ולכן נמשך משם לבושי׳ אחרים ולכן אף שע״י שלא קיים המ״ע חסרי׳ הלבושי׳ אך

דהנה כתי׳ והבדילה הפרוכת: בכל הבא להלן ראה גם תו״א לך יב, ג ואילך.

אם פגם במ״ע שלא המשיך האור: ראה גם אגה״ת פ״א, ובליקוט פירושים ומ״מ לשם ע׳ ז ואילך.

מבחי׳ המצות נעשי׳ לבושי׳ לנפש וכאשר חסר יומא חדא חסר לבושא חדא: ראה ע״ז בתו״א חיי שרה טז, א ואילך. סה״מ מלוקט ח״א ע׳ רפט ואילך. וש״נ.

ע"י התשו' ממשיך לבושי' אחרים כו'. וזהו מ"ש כי הלבישני בגדי ישע כחתן יכהן, כמו גבי בחי' כהן שהי' אצלו שמונה לבושי' כמו"כ ע"י התשובה הלבישני ג"כ בבחי' לבושי' אלו. וזהו משארז"ל למה תקנו ברכת רפאנו בשמונה ע"ש כי מילה צריכה רפואה ומילה ניתנה בשמיני, והיינו כי מילה הוא בחי' תשובה וע"י התשובה מביאין רפואה לעולם לכן ניתנה בשמיני ע"ש שממשיכי' מבחי' בינה שהיא תמינאה מלמטלמ"ע, ולכן גם ברכת רפאנו נתקנה בשמונה כי רפואה נמשך מבחי' בינה וכנ"ל בענין מי ירפא לך כו'.

ה) **והנה** גבי מילה כתי' סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם, שקאי על המילה שעשרים דורות לא נתן הקב"ה מצות מילה והי' בסוד אצלו עד שבא אברהם שהי' ירא אלקי' נתן לו הקב"ה מצות מילה. ולהבין ענין סוד הוי' הנה נכנס יין יצא סוד סוד ה', כי הנה בנפש האדם יש אהבה מוסתרת רק הוא מוסתר ונעלם וע"י בחי' יינה של תורה יוצא מהעלם אל הגילוי בחי' הסוד היא האהבה מוסתרת, וכמ"כ הנה למעלה הנה קוב"ה הוא סתים וגליא והוא בחי' ה' ואלקי' אלקי' הוא בחי' גליא והוי' הוא בחי' סתים וע"י בחי' המילה נמשך שיהי' גילוי בחי' סוד הוי'. ועוי"ל פי' סוד הוי' כי יש ב' שמות הוי', וסוד הוי' הוא בחי' שם הוי' דלעילא וע"י המילה נמשך בחי' סוד ה' בחי' שם הוי' דלעילא, וזהו ובריתו להודיעם שיהי' נמשך בחי' דעת עליון כי אל דעות ה' שיש ב' דעות ד"ת הוא שלמטה היש ולמעלה האין משא"כ בחי' דעת עליון הוא איך שכולא קמי' כלא חשיב, וע"י בחי' המילה נמשך בחי' ד"ע.

ולכן וכל אדם לא יהי' באהל מועד, אפי' אותם דכתי' ודמות פניהם פני אדם כי באיזה זכות הי' נכנס לקה"ק בזכות המילה ובמילה נא' סוד ה' שהוא בחי' סוד ה' שהמלאכי' אינם יכולים לקבל בחי' זו כי השגת המלאכי' הוא בבחי' ד"ת בריאה יש מאין ומזה הם אומרים קדוש אבל בחי' ד"ע אינם יכולים להשיג ולכן הם בורחין כי הושיט הקב"ה אצבעו הקטנה ביניהם ושרפן לכן הם בורחין כו', וביאור הענין הנה כתי' ולא עמד איש אתו בהתוודע יוסף אל אחיו יוסף הוא בחי' תוס' אור, ואחיו הוא בחי' למען אחי ורעי בחי' מרכבתא דבריאה ובעת שהתוודע יוסף אל אחיו פי' שהמשיך להם בחי' ד"ע לא עמד איש אתו כו', וכמו"כ הוא בחי' וכל אדם לא יהי' באהל מועד כו'. וזהו כי ביום הזה יכפר ולא נאמר מי הוא המכפר והיינו מפני כי הכפרה הוא מלמעלה מבחי' שם הוי' לכן לא נאמר מי הוא המכפר, וזהו פי' הפסוק כי ביום הזה יכפר סתם שלא נאמר מי הוא המכפר מפני כי לפני ה' תטהרו שהוא למעלה מבחי' שם הוי' לכן לא נאמר מי הוא המכפר.